

Magdalena Gawin: Przemówienie z okazji inauguracji projektu "Zapisy terroru"

Projekt "Zapisy Terroru" to ważny zwrot w polityce historycznej państwa. Udostępnienie i przetłumaczenie tych zeznań na język angielski to krok w kierunku umiędzynarodowienia wiedzy na temat reżimów totalitarnych w okupowanej Polsce.

Szanowni Państwo,

mam wielki zaszczyt przywitać zgromadzonych gości na uroczystym podpisaniu umowy między Narodowym Centrum Kultury a Instytutem Pamięci Narodowej. Chciałabym w pierwszych słowach skierować podziękowania do rodziny Rotmistrza Witolda Pileckiego; pani Zofii Pileckiej-Optułowicz, pana Andrzeja Pileckiego, Anny i Edwarda Radwańskich.

Witam przedstawicieli Kancelarii Prezydenta, Instytutu Pamięci Narodowej, posłanki, posłów, przedstawicieli mediów, pracowników instytucji kultury i nauki oraz wszystkie te osoby, które zechciały nam towarzyszyć podczas dzisiejszej uroczystości.

Wysłuchaliśmy przed chwilą zeznań dwóch Polek: mieszkanki stołecznej Warszawy i niewielkiej mazowieckiej wsi. Ich nazwiska nie pojawiały się na szpaltach gazet, ani na kartach książek. Ich zeznania po raz pierwszy zostały odczytane publicznie. **Pragniemy, aby te i inne głosy polskich obywateli rozległy się szerokim echem nie tylko w Polsce. Pragniemy, aby dotarły do różnych zakątków Europy i za ocean. Aby wybrzmiały w historycznych książkach, opracowaniach, scenariuszach filmowych. Aby zawładnęły wyobraźnią naukowców, pisarzy i artystów.**

Projekt "Zapisy Terroru" to ważny zwrot w polityce historycznej państwa. Udostępnienie i przetłumaczenie tych zeznań na język angielski to krok w kierunku umiędzynarodowienia wiedzy na temat reżimów totalitarnych w okupowanej Polsce.

Żyjemy w czasach, w których odchodzą ostatni świadkowie najstraszniejszej w dziejach ludzkości wojny. W czasach, w których historyczna wina i polityczna odpowiedzialność za zniszczenie państwa polskiego i terror są poddawane relatywizacji. Zeznania Polaków przywracają właściwe miary, proporcje i prawdę o tamtym okresie.

Wybór patrona nowej instytucji, która zajmie się upowszechnianiem wiedzy na temat totalitarnych reżimów nie jest przypadkowa. Witold Pilecki jest ofiarą nazistowskiego i komunistycznego reżimu. Jest także symbolem solidarności z prześladowanymi, odwagi, patriotyzmu, czyli uniwersalnych wartości, na których została ufundowana europejska tradycja. Jego nazwisko mogło zostać przypomniane dopiero po upadku komunizmu, po długich dekadach milczenia w mediach i nieobecności

w podręcznikach szkolnych. **Niech jego postać pomoże innym ofiarom zbrodniczych reżimów odzyskać nazwiska, tożsamość i należne im miejsce w historii.**

Magdalena Gawin

Fot. Monika Olszewska